



SETMANARI POPULAR, HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit polítich

SORTIRÁ CADA DISSAPTE

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: Molas, 24, entressol

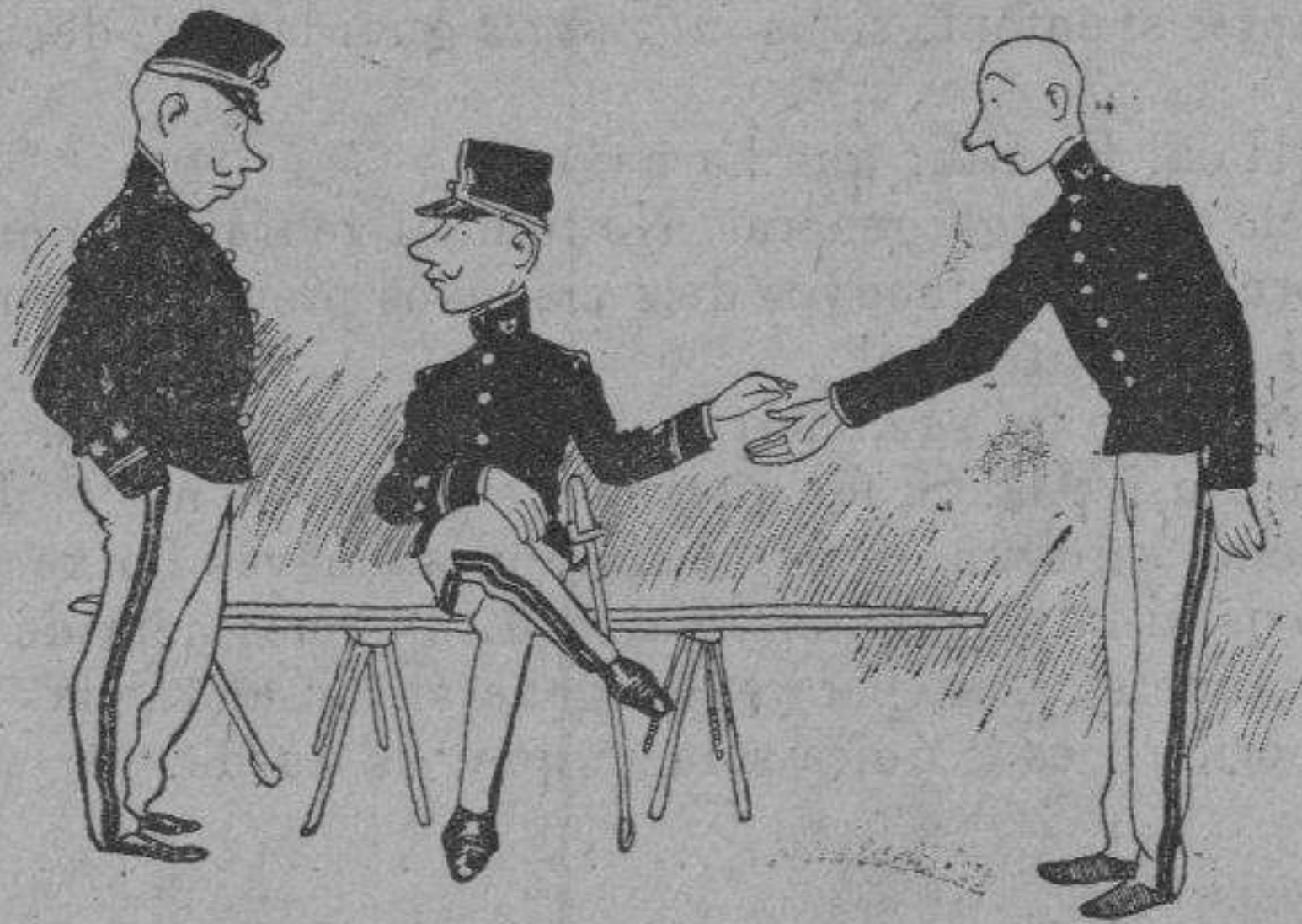
Número solt, 5 céntims.

Atrassats, 10 céntims.

SUSCRIPCIÓ: Un any, 3 ptas.—Mitj any, 1'50

Los suscriptors del interior, rebrán lo folletí encuadernat

PROPINAS



—Toma aquí *tiés* dos reales
 y nos traes dos cervezas,

un helado de limón
 y el resto... *ná...* te lo quedas.

NOVÉ FOLLETÍ DE LA COMEDIA **L' AFANY**

LA SETMANA

Ja tenim á la tabacalera movent guerra. No va tenirne prou ab la última puja del seu *gènere* qu' ara en vista de la *sèria* actitud que prengueren els fumadors (no 'm fassin riure) torna de nou á fer los aumentes de preus. Pero lo qu' es aquesta vegada s' acontenta solsament en fer *reformas* á las pacatillas que fins avuy los estanchs despatxaban á vint centims. ¿Quins motius originan aquesta puja? Quina causa los ha decidit á remoure la tarifa? ¿Vritat qu' aixó sembla que porti quia? Sí, senyors, sí; la tabacalera no dorm, mes ben dit, la tabacalera no somia truytas.

Recordarás amich lector, que quant anunciárem los nous *presupostos*, la major part dels consumidors protestaren d' una manera escandalosa: tatlaxáren de... als administradors de la empresa *viciosa*. «¡No fumarém, ja está dit!»—exclamáren algúns. «¡Aixó es un robo!» deyan altres. «¡Fins som indignes de que siguem espanyols!» ¡Espanya! ¡Pobre Espanya! Mes valdría qu' en diguessim á can sexanta! ¡Com hi ha mon qu' esté m ben guarnits!»

D' exclamacions d' aquestas se 'n sentían per tot arreu. Recordo que vaig trovar un amich á la Rambla, y després de saludarnos y de fernos las reverencias de rúbrica, entre 'ls dos entaulárem la següent conversa:

—¿Y donchs, noy, com te creus qu' acabarà aixó de la *fumera*?

—¡Bó! No 'm faltaba sinó tú per parlarme de la mateixa.

—¿Creus que guanyarém?

—Sens dupte; s' entent, si 'ls *interessats* guardan la decisió de fins avuy.

—¡Hola! ¡Hola! Es á dir que ha hagut...

—Declaració en huelga general. No fumant veurás com en menos de quinze días torném á ser duenyos de's mateixos preus. Per mí no s'ha de perdre. ¡Guerra al tabaco!

—*Viva* noy! Pero 'm sembla que s' acabarán las forsas.

¿Las forsas dius? ¡Cá! Si fos quèstió de quartos no 't diría 'l contrari, pero tractantse d' un estalvi... Míram las meas butxacas, no crech pas que hi trovis ni la pols d' un cigarro. Los homes hem de ser homes. L' energia en aquets casos, per regla general, s' endú la palma. Criteri, fill meu, criteri, es l' única solució que 'ns queda.

.....

No havia passat una setmana quant vaig tornar-lo á veurer. La primera paraula que sortí de la seva boca fou la d' invitarme á fumar un puro que 's tragué de dins l' infern de l' americana.

—¿Cóm? ¿Qu' es aixó? ¿No érats tú aquell *querrero* que tant volía fer y desfer?...

—¡Oh! Veurás noy, jo no 'n tinch pas la culpa. Si 'ls altres s' haguessin portat com debían...

—¿De manera donchs qu' aquella huelga general s' ha tornat aygua-poll?

—¡No!... ¡Pero...! ¡Com...! Es que ¿sabs?... Dos ó tres céntims no valen la pena...

—¡Ah! ¡Ja!

—Quinas ganas de moure gresca sense solta, ¿no 't sembla?

Al dirme aixó y cambiar d' assumpto va ser tot hù. ¿Qué hi farém?— vaig dirme entre mí.—¡Cosas d' Espanya! Després critican que 'ls governants se 'ns posan las calsas!...

*
* *

Com anabam dihent respecte de la puja de las pacatillas ó siga 'l tabaco que més consumeix el pobre, lo qu' es aquest cop los *esquitlets* no se han adormit á la palla. No van tenirne prou allavors que van anyadirhi dos céntims més, que ara han volgut representar la segona part corretxada y aumentada. ¡Sobre tot aumentada! Respecte á lo que deya, ó sigan los motius que 'ls ha conduhit á fer tal projecte compto, y no voldría equivocarme de gayre, que son los següents:

Molts fumadors en vista de que 'l *vici dominaba* deixaren los paquets (desastrosos) de ral y de quaranta, consumint lo que vulgarment pot apellidarse *consumidor de la salut*, baix la figura d' una pacatilla *suave y común*. (L' últim nom es lo més apropiat.)

Los resultats desde luego no podían sortir satisfactoris per la Companyia, puig se 'ls hi emportá un grapat de pessetas ab los ditxosos *estalvis*, que dins de las sevas caixas hi feyan molta falta. ¿Cóm ho arreglarém? se digueren. Y tal dit tal fet. Desarrollaren lo problema en la forma expressada y d' aquest modo lo capital continúa mantenintse mica més mica menos com sempre s'ha mantingut. Repeteixo lo que he dit: «Aquesta mena de gent may somía truytas!»

*
* *

—Ja ho veus Miqueló, com ens *fímen*!

—No me 'n parlis, Toni. D' aquesta feta nosaltres, los carreters, no tením més remey que fumar fullas de col. Fins avuy nos hem donat aquest luxe, desde are será cosa dels senyors.

¡Me caso en Judas! Quant penso qu' al temps de la república fins ens tenían de donar quartos perque fumessim! Després dirán mal d' ella, ¡mal-viatje! Vaja, noy, perque de polítichs com els d' aquell temps ja se 'n acabat la sembrar

—No ho creguis; la cullita sempre ha sigut igual. No més tením una diferencia y es qu' avuy cullen la fruyta massa verda.

*
* *

¿Vritat que tenían rahó los qu' ab tanta *filosofia* aixís parlaban? Avuy cullím la fruyta massa verda, 'ns agrada molt á la vista, pero si probém de tastarla, las dificultats son moltas. Sort tením que 'ns hi aném acostumant y 'l morir reventats d' un mal de ventre 'ns té sens cuydado. Som espanyols y per *algo* ha de valer aquell adagi: «Mucho ruido y pocas

nueces.» De segur que l' autor que va inventarlo no sabia lo que 's deya y va descobrir una de las vritats que més pot aplicarse al vanagloriós poble espanyol.

Molt soroll, molta polsaguera, y al últim res... tot fum. Mentres que els demés fentnos la mar de babarotas á las espatllas esclaman: ¡Visca la barra y endevant la poca-vergonya!

MONFONT.

CRÓNICA HUMORÍSTICA

(MONÓLECH)

Bueno, Antonet; passém comptes; tens ja prop de cinquanta anys; tens de renda alguna cosa que 't permet menjar com sá; tens quietut, tens alegria, bona casa y dolsa pau... mes tinch un vuyt dintre l' ánima un vuyt... que no es plé... cabal. Me llevo á las onces, esmorsat, y després d' habé' esmorsat entre 'l vuyt... ¡sembla mentida! plé de panxa y vuyt de cap ¿qué faré? sempre 'm pregunto ¿busco un negoci? ca, cá; ¿compro fincas? no m' agradan, tot son nius de mal de caps. Donchs ¿qué faig? ¿cóm passo 'l día? si fos politich... veyám, ¿quins partits poden donarte distracció y cap entrebanch? ¿El d' en Silvela? pensemhi... tothóm diu qu' es informal y jo tot sempre perdono mes no l' informalitat. Va pujá y las colorainas de son programa brillant eran colors vert y rosa. Lo vert, el que fou triat per l' emblema d' esperansa y per l' ase 'l bon menjar. Lo rosa, color vera ensenya de los somnis de vint anys ¿y qué 'n queda avuy? miremho. Un color groch mitj passat

que causa esglay dintre l' ánima; no 'm convé, donchs .. endevant. ¿En Sagasta? ¡Ah! 'l veig, treballa, s'ha fet treure 'l color blau que 'l recort sempre l'hi duya de sos actes desgraciats. Fá un programa, vol escriure ab colors forts y brillants lo mot regeneració, mes com sap que no es vritat en lloch d' aquesta paraula sols saben trassar sas mans, desorganisació, y borra y escriu y torna a borra, mes ¡ay d' ell! tot es inútil hi está massa acostumat!... ¿Y en Romero? 'l partit forma ara sols son quatre gats y com ell veig que tots portan unas dents grossas, de pam. ¡Quina cara fan de gana! ¡que 'n farán de disbarats! Fora, tora, la política no 'm resulta, veig que may fora possible avenirmhi donchs deixemho en santa pau. Será vida més tranquila la que fins ara he gosat Surti de casa, ana al *Parque* veure' l' os y l' elefant, passeijá, esperar las quatre y xano, xano á dinar.

BOCA CEGA.

¡¡EL CARRETÓ!!

Quadret al viu

IV

—Bueno—diu en Xalin, escurantse 'l bigoti é interrumpint lo silenci—ja estém una mica més retornats; ara paréu atenció que 'l cas que vos contaré es bó.

Tots s' assentan fent rotllo, Xalin s' escura 'l coll y poch després comensa aixís:

—Eran las quatre de la tarde, ¡hora fatal per mí! del día prop-passat: la plassa de Santa Catarina presentava un aspecté bastant solitari; poca gent hi havia en ella, jo daba voltas al seu entorn ab l' intent de si podria trovar algo ab que matar la rateta, quan de sopte sento un crit de fuig... que una pobreta avia... dels seus nets 'm feu. Me giro y veig los llasseros. A sa presencia no poguí menos que fer lo que m' aconsellaba la velleta y tiro de frente cap al carrer de la Boria, Plassa del Angel, emboco per l' Argentería y carrer de Basea fins á la Baixada dels Cassadors. Allí m' aturo pera *tomar aliento* que dihuen els castelláns, pero sentint un fort pet á la meua orella, (un petardo qu' uns xicots varen encendrer prop de mí) y creyent intentavan aquells bordegassos ferme algún mal, giro quia y ab ella entre camas torno al carrer de Basea, perdo l' esma, apreto á correr y 'm trovo en un *callejón sin salida*, m' amago dins de una escaleta fosca y redera meu entrá un home de mal aspecte. Creyent jo qu' aquell era del carretó tiro escalas amunt; á la meytat del camí trobo una vella que baixava y la faig caurer, ella cridant y jo amunt, trobo una porta oberta y sens demanar permís ni dir *Deo gratias*, á dins me fico, m' amago sota 'l llit, y allí ab santa pau, pero no ab tranquil·tat, vaig passar ab la quia entre camas y vigilant no entressin els llasseros. Tocan las deu, y als pochs moments sento passos; veig dos bultos y m' adono qu' un d' ells porta un llum á la má: res, era un matrimoni qu' anava á descansar, pero creyent jo qu' anavan per mí, fuigo corrents, y ab l' ampenta que donguí á la dona l'hi caygué 'l llum, faig soroll per dins del pis, me veuhen pero no 'm coneixen; com que no saben á quina rassa pertenesch cridan ¡lladres! ¡lladres!; salto per una finestra del cel·obert y vaig á parar en un safreig. Lo xap de l' aygua qu' ocasioná ma cayguda despertá 'ls habitants de la botiga qu' afortunadament obriren la porta del carrer y també sols per seguir l' exemple dels del tercer pis cridaren ¡lladres! ¡lladres! Surto del safreig uesprés d' haber pres una forrosa ducha al mateix temps qu' entrá 'l sereno: la resplandor del seu fanal m' enlluherná, faig un salt, trencó pisa d' un armari y 'l sereno 'm pega un cop de xuxo. Tot cridant me fico á l' arcoba de la mateixa casa, passo per entre las camas d' un home qu' anava ab calsetets; pero recordant lo fatal éxit ab que vareig sortir del tercer pis, no 'm fico sota del llit, sino que comenso á rodar pe 'ls baixos buscant lo punt de sortida. Allavors me trepitxan sent jo la víctima de tot aquell rebombori. Surto per fí al carrer, bastant plé de gent ab fanals y de varis curiosos. ¡Es un gos rabiós! esclaman uns fentme pas, mes ab tot un me trepitxa una pota, y pego tal caixalada á la víctima qu' arrencá un fort crit. Los vehins dels pisos alts segueixen cridant ¡alres! ¡socorro! Lo vigilant que fins are havia dormit en una escaleta del altre cap del barri 's desperta, surt, y al veurer tanta gent sens saber de que 's parlava, toca 'l pito pera donar compliment á sa misió; mes á pesar de ser lo seu intent el de tocar auxili, equivocadament y sens darsen compte toca 'l de foch, y als pochs moments arriban *Gutiérrez, López Sánchez* y companyia, uns á peu, altres á caball, y poch mes tart, seguits de molts curiosos y d' al-

gúns *chicos de la prensa*, compareixen els bombers disposats ab sos armaments á sofocar l' incéndit quant lo que debía sofocarse era la meva ganona qu' havia sigut causa de tant moviment. L' alarma creix; jo corro y salto sens sapiguer sortir d' aquell malehit *callejón*; ningú ja fa cas de mí: tothóm busca lo que no existeix. Per fí logro sortir del atolladero y enlluhernat al passar pe 'l carrer de Basea una comitiva qu' anava á veurer l' incendi anunciat 'm trepitxá. Surto d' aquest mal pas pero al darne tot just quatre més ensopego ab una colla de pillets que m' insultan dihent: ¡vóltal! ¡donéulhi aygua! Veyent que no contestaba á aquells impropèris, sino que avansava per entre mitj d' ells pensant que més me hauría estimat un pollastre rostit que l' aygua que 'm prometían ells, los de més enredera 's proposan á cops de pedra ferme tornar al *lugar del siniestro*. Per fí logro fugir d' empentas y deixant rastre com els cargols paso per molts carrers fíus qu' esbufegant, coix, nafrat, brut, mulla reventat, espantat, apedregat y ab alguna cosa de més qu' antes, me

(Acabará.)

ESTRENOS

Un cap de brot

Monólech cómic en prosa, original de D. A. Más y Casanovas, estrenat en l'Academia Catòlica de Sabadell, lo 23 de Septembre prop-passat.

L' objecte del mateix es lo retrato del anomenat personatge *Garibaldi*, que segueix ja carrers y plassas de Barcelona, com los tallers d' artistes servint de modelo. Lo tipo es trassat de má mestre, y aquell tó jocós y 'ls xistes que conté l' obra demostren un cop més la vis cómica d' aquest autor. L' obra fou assaborida per la nombrosa concurrència qu' omplia 'l local, trobanila tots molt mes curta de lo que en realitat es.

Lo senyor Calmell interpretá fidelment lo tipo que l' autor volia posar en escena, com be ho demostraren les forts aplaudiments que junt ab l' autor reberen, per tots quants l' habían escoltat.

Un per altre

Comedia bilingüe en un acte y en prosa, original de don J. Lleopart Monner, estrenada la nit del 23 de Septembre prop-passat en l'Ateneo de Sant Lluís Gonzaga de Sant Martí de Provençals.

Excelent ha sigut lo debut de dit autor dintre lo Teatro Catòlich, puig que aquesta volta 'ns promet un camí brillant per son autor.

Abundant de xistes de bona lley y ab algunas equivocacions que mantenen la rialla contínuua en los llabis del espectador; té una prosa bastant fluída, saturada ab un humorisme agradable.

Lo desempenyo á cárrech dels senyors Pujol, Bayes, Cuixart, Garcia y Marií fou verament endevinat, tant, qu' uním desde nostres columnas un aplauso ferm als molts que van escoltar autor é intérpretes de la mateixa.

Avant y fora, senyor Lleopart.

DE TOT ARREU

Lo diumenge prop passat en lo «Patronat del Obrer» tingué lloch la inauguració de la temporada ab las obras «Clarís» y «Los valientes.» Per indisposició de nostre revisté no podém donarne compte detallada, pro per part certa sabém que la execució va ser molt acertada per quants hi prenguéren part.

—A las tres de la tarde del últim diumenge d' Octubre, ó sigui 'l día 30, sortiren de l' Academia Católica de Sabadell, uns quaranta joves catequistas cap á l' ermita de la Verge de la Salut. Al arribarhi, després de tréurens la caló ab bona aygua fresca per la calda que feyeya, entrárem á la sosdita ermita y resárem devotament lo Rosari, oferintlo á la Verge perque 'ns fassi la gracia qu' enguany poguém altre volta inaugurar lo nou concurs de Catequística de 1900 á 1901 y benéheixi nostres bons fins. Surtint del Santuari anárem pe 'l tradicional brenar y... en efecte, 'n Pau, (l' ermitá), 'ns tenia preparat un espléndit *lunch* que ab gana y la consabuda brometa, l'hi donárem hostatge cada hú per sí aviat. Al que 'n podríam dir, lo brindis nostre falaguer senyor President don Joseph Fonoll Rovira, doná un ¡Visca á la Catequística! que unánimament fou contestat. Y un cop tips, ens despedírem de la Verge, entrant á cantar solemnement la Salve Regina, y altre vegada baixárem á Sabadell cantant á trossos, aquell *Himne* catalá que no puch dí' 'l nom y altres xamosas cansóns de nostre patria.

Avuy, dissapte, tením reunió al Saló d' Actes de l' Academia, „per destinar co n cada any los cárrechs de cada individuo.

Si Deu vol detallaré 'ls resultats la próxima setmana.—J.

—En l' «Ateneo de Sant Lluís Gonçaga», de Sant Martí de Provencals, tingué lloch lo diumenge prop passat una escullida funció composta del drama «Lo castell de finestras», molt ben desempenyat pe 'ls socis de dit Centre, quins noms sentím no recordar. Per fi de festa 's posá en escena la comedia en un acte «Un per altre». quina ressenya va apart.

Correspondencia

Joan Alsina.—Quedo enterat.

José González Jiménez.—Perdoni la pregunta. ¿Qu' es municipal vosté? Respecte á lo qu' hem diu dech notificarli que fins á primer d' any LA BARRETINA no farà reformas.

Statolf.—No va.

Joseph Roure.—Queda servit lo que demana.

Camilo Xay sense sal.—Vaya un nom mes animal!

Joan Roca Jové.—Desitjaría m' espli-ques lo motiu de no voler que se li publiqui lo treball que m' enviá. De tots modos jo ja 'm penso quin es pero será convenient qu' ho aclareixi.

Manuel Romeu.—Dispensi que no hagi vist publicat lo remittit puig ha sigut causa d' haberse perdut l' original.

Frederich Serra.—Tindria molt gust en satisfer lo seu desitj pero la modestia 'ns ho priva. De totas maneras lo redactor á qui va dedicada la poesia li agraeix.

Li-Hun-Xanch.—Valdría més que s' en anés á defensar els xinos que no pas fer versos.

Pere Salom.—Aprofitaré alguna cosa. Mil gracias per las resenyas.

Un chulo.—Qu' es creu potser que no saltres tem com el *muerto vivo*?

M. P. M. (Neni).—Va be.

Ricard Pujol.—Pot enviar l' obra y si 'ns agrada veurém. Per las condició serveixis passar demá matí de deu á onze per la redacció.

Albert Daroca.—Ja 's feta de vosté «La cansó del treball»?

A Mendoxa.—Ay fill! Quina confitura! No m' agradan los amors tan dolsos.

S. de Salvadoris.—Al torn.

R. R. Comas.—Rebut l' import.

S. P.—Idem.

Un de Viladrau.—Gracias per tot.

V. Santacana.—No 'm resulta.

Narat no 'm bufis.—Lo mateix li dich.

Llorens Terrarols.—Queda suscrit.

Vermout ab olivas.—Si m' agrada l' epigrama? Ja ho crech! Miris fins li publico.

Si jo veyés á n' en Pere
li diria de qualsevol manera
que soch un poeta
sense una pesseta
y com qu' ell ne te molts
desseguida 'm convidaria
y jo li diria
per ferlo riure Carnestoltas.

Má! Qu' es bonich! Quin *xistel*! Envihi torsa joven que vosté te condicions

M. Rovira.—Si vol pot retornarho.

B. M.—La poesia no va ni ab rodas. Vosté 's eoneix que deu ser fils y betas que medeixen ab la mitja cana. Si vé per aquí 'l recomanaré á en Aris... en fi. un amich meu que té 'l *Kilógrafo* molt fi.

(Quedan cartas per contestar).

Aerostich teatral

..... *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *
 *

Cambiar aquets punts y estrellas per lletra; de manera que llegidas las estrellas verticalment donin el nom d' un escrip-

tor dramátich catalá, y llegint els punts horizontalment donin 14 obras del mateix autor.

CATADIU.

La solució en lo número próxim.

*
* *

Verge del Montserrat, oh Mare mía
 Reyna del cel:
 Dintre mon cor durant tot l' any hi nia
 sols negre fel.
 No sous veig ¡oh Mare! amorosida y bona
 durant tot l' any
 Y aixó fá bategar mon cor com l' ona
 sempre ab afany...
 ¡Salveulo Vos! Oh Reyna de las serras
 del Principat.
 ¡Salveulo Vos! Y jo desde mas terras
 Cada día al matí diré animat
 Doneume fortalesa Verge Santa
 del Montserrat.

JOAN COSTA DEU.

Serveys de la Companyía Trasatlántica

DE BARCELONA

Duas expedicións mensuals á Cuba y Méxich, una del Nort y altra del Mediterrani.—Una expedició mensual á Centre América.—Una expedició mensual á Río de la Plata.—Una expedició mensual al Brasil arrivant fins al Pacífich.—Tretze expedicións anyals á Filipinas.—Una expedició mensual á Canarias.—Sis expedicións anyals á Fernando Poo.—156 expedicións anyals entre Cádiz y Tánger, arrivant fins á Algeciras y Gibraltar.—Las fechas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

AVIS

A tots los que comprin aquesta setmana LA BARRETINA en lo **KIOSKO POPULAR**, Rambla del Mitj, devant del restaurant Martín, se 'ls hi donará un cupó y un sobre ab lo segells catalanista. A més de LA BARRETINA aquest regalo se donará á tots los que comprin qualsevol setmanari desde al 7 al 13 de Octubre. Lo **KIOSKO POPULAR** ha posat en circulació unas elegants fototipias que valen per dos cupons y la serie 's compón de 120.

Eduardo Albacar, impressor: Valencia, 24.—Barcelona.